

A Magyar Hypertonia Társaság kongresszusának margójára

A Magyar Hypertonia Társaság több, mint 1200 résztvevővel 2007. december 5-9. között tartotta XV. Kongresszusát és VI. Nemzetközi Továbbképző Kurzusát. A társaság idei legnagyobb tudományos tanácskozásán többek között az otthoni vérnyomásmérés jelentőségével, a legújabb kezelési elvekkel, valamint az érintett betegek szív- és érrendszeri prevenciójával foglalkoztak elsősorban a résztvevők.

Az 1993-ban alakult Magyar Hypertonia Társaság (MHT) olyan orvosokat tömörítő szakmai társulás, akik a magyar lakosság mintegy negyedét érintő népbetegséggel, a magasvérnyomás-betegséggel és annak valamely határterületén működő, illetve azokhoz kapcsolódó tudományágakkal foglalkoznak. A társaság feladata a hipertónia területén végzett szakmai és tudományos munka koordinációja és ösztönzése mellett az európai, valamint a világ többi részére kiterjedő nemzetközi kapcsolatok fejlesztése is. „A magasvérnyomás-betegség a keringési betegségek leggyakoribb kockázati tényezője, ugyanakkor a komplex cardiometabolikus kockázati tényezőrendszer meghatározó eleme. Ha arra gondolunk, hogy Magyarországon több mint 2 millió hypertóniás él, akkor könnyen belátható, hogy a hypertóniás betegek felfedezése, szív-érrendszeri kockázatuk felmérése és megfelelő kezelése milyen óriási kihívás számunkra.” – írta kongresszusi beköszöntőjében Dr. Alföldi Sándor, a XV. MHT Kongresszus elnöke.

A HAZAI ÉRINTETTSÉGRŐL

A hazai epidemiológiai adatokat a Magyar Hypertonia Regiszterből, az Egészségügyi Stratégiai Kutató Intézet (ESKI), az Országos Alapellátási Igazgatóság (OALI) által szolgáltatott, illetve egyéb szűrések kapcsán végzett felmérésekből nyerik. Az epidemiológiai adatok gyűjtésében az „Éljen 140/90 Hgmm alatt!” c. programban nyert adatok nagymértékben segítettek a Hypertonia Regiszter feltöltését, értékelhetőségét. Mára mintegy 70 ezer beteg adatai gyűltek össze a regiszterben – nyilatkozta Dr. Farsang Csaba professzor, az MHT örökös tiszteletbeli elnöke –, amelyek tanúsága szerint mára a betegek 41%-ánál sikerült elérni a kívánt célértéket.

ÚJ KEZELÉSI IRÁNYELVEK

2007-ben új európai és magyarországi kezelési irányelvek születtek. Ezek feladata, hogy tiszta képet adjanak a tudományosan megalapozott eredményekről, és azok alapján értékeljék a különböző lehetőségek helyét az antihipertenzív terápiaiban. Összehasonlítva a korábbi irányelvekkel – mutatott rá Dr. de Chatel Rudolf professzor, az MHT elnöke –, a közelmúltban publikált európai és magyar hipertónia aján-

lások minden eddiginél jobban hangsúlyozzák a vérnyomás hatékony, célvérnyomásra történő csökkentésének elsődleges jelentőségét a stroke, coronaria betegség, szívelégtelenség vagy veseelégtelenség megelőzésében, sőt a diabeteshez társuló hipertónia kezelésében is. Előtérbe került az a szemlélet, hogy szinte minden betegnek kombinációs kezelésre van szüksége, eltérően a korábbi monoterápiás kezelési elvektől. Újabbban az ajánlásokban a metabolikus szindróma helyett a cardiometabolikus kockázat vizsgálatának jelentőségét hangsúlyozzák, amely megfogalmazás a szív- és érrendszeri kockázatot szélesebb körben értelmezi. Bár a cardiometabolikus kockázat valamennyi alkotóelemének kezelésekor az életmód-terápia – a diéta, a fizikai aktivitás és a relaxáció – szóba kerül, a személyre szóló étrend és mozgásterápia az orvosi gyakorlatban még nem kapott megfelelő helyet. Az előadók egyben utaltak arra is, miszerint egyértelmű, hogy a megelőzés sikeréhez nem elegendő az egészségügy szereplőinek erőfeszítése, ahhoz társadalmi méretű mozgósítás szükséges.

ELLENŐRZÉS, ÖNELLENŐRZÉS

A magasvérnyomás-betegség kezelése összetett, folyamatos ellenőrzést igényel. Ehhez nem elegendő az időszaki rendelői vérnyomásmérés, hanem szükség van arra is, hogy a beteg otthon is rendszeresen ellenőrizze vérnyomását orvosa útmutatása alapján, valamint jól megszabott kritériumok alapján a 24 órás vérnyomás monitorozásra is. Az utóbbi évtizedben lezajlott technikai fejlődés és az otthoni vagy ön-vérnyomásellenőrzéssel kapcsolatos klinikai kutatások pozitív eredményei a módszer széles körű elterjedését tették lehetővé – fejtette ki a kongresszuson Dr. Barna István, az MHT főtitkára.

Mindezek alapján elengedhetetlenné vált az otthoni ön-vérnyomásmérés alkalmazásával kapcsolatos új európai ajánlások megfogalmazása, melyre 2007 júniusában került sor. A dokumentum fő megállapításai a módszer gyakorlatával kapcsolatban kitérnek a hitelesített készülékek használatának alapvető jelentőségére, a megfelelő mérés technika (a betegek oktatásával) és a javasolt mérési gyakoriság alkalmazására, illetve a memóriával vagy telemedicinális átvitelrel rendelkező készülékek használatának előnyeire. Az európai ajánlás külön felhívja a figyelmet az otthoni vérnyomásmérés jelentőségére a rendelőben észlelt fehérképenyjelenség esetén, időskorban, terhességben, cukorbetegségben és terápia-rezisztens hipertóniában. Az otthoni mérés alkalmazása a hipertónia-ellátásban és gondozásában olyan előnyöket hordoz mind az orvosok, mind a betegek számára, amelyek rövid távon jobb vérnyomáskontrollt, hosszú távon kisebb mortalitást, kevesebb szervi szövődés kialakulást tesz lehetővé.

SZÖVŐDMÉNYEK

A hipertónia súlyos következményeinek megelőzésében fontos lépés a rizikó megállapítás, azaz annak meghatározása, hogy az érintett betegnek mekkora esélye van egy súlyos szövődmény (pl.: szívinfarktus, stroke) bekövetkezésére. A rizikóelemzés a hipertóniás betegek jelentős százalékában közepes szív- és érrendszeri kockázatot igazol. A kongresszus előadói felhívták a figyelmet, hogy ezeknél az egyéneknél további vizsgálatok szükségesek, amelyek az érlemezés korai funkcionális elváltozásainak felismerésére, illetve az érrendszer korai strukturális elváltozásainak kimutatására irányulnak.

Dr. Kiss István, az MHT elnökhelyettese beszámolt arról, hogy az idei rendezvényen hangsúlyt kapott a magasvérnyomás-betegség néhány olyan határterülete, amely eddig keveset szerepelt a tudományos tanácskozásokon. Így fő-

kuszba kerültek – tekintettel a Vakság Évére – a hipertónia szemészeti szövődményei, a perifériás érbetegségek és az alvási apnoe is. Ez utóbbival kapcsolatban megjegyezte: ismert, hogy az alvási apnoe emeli a vérnyomást, ám a kedvezőtlen hatás befolyásolása ma még újszerű megközelítés. A konferencián most bemutatott eredmények szerint a súlyos alvási apnoés betegeknek használt túlnyomásos lélegeztetőgép használatának (ún. CPAP-terápia) – a hazánkban elvégzett egy éves vizsgálat eredményei szerint – kifejezett pozitív hatása van a reggeli ébredési vérnyomásra.

A tanácskozáson a hazai szakembereken kívül vezető európai és tengerentúli klinikusok és szakmapolitikusok is beszámoltak a hipertónia ellátása során szerzett diagnosztikus és terápiás tapasztalataikról. A Továbbképző Kurzust és a Kongresszust a MOTESZ Képzési és Tudományos Bizottsága továbbképző rendezvénynek minősítette.

Munkatársunktól

50 éves az Országos Kardiológiai Intézet

Jubileumi tudományos ülés a Hotel Héliában

A Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet (GOKI) idén ünnepelte alapításának 50. évfordulóját. Az intézet szokásos évi tudományos ülését, a XI. Gottsegen Kardiológiai Napot e fél évszázados jubileum jegyében rendezték meg 2007. november 30-án, több mint 300 érdeklődő orvoskolléga és szakdolgozó részvételével.

A tudományos előadások előtt **Dr. Ofner Péter** főigazgató főorvos emlékezett meg az intézet 1957. évi megalapításáról és az eltelt öt évtized legfontosabb eseményeiről. Beszámolójából kitűnt, hogy az intézetet alapító névadó, Dr. Gottsegen György professzor korát megelőzve ismerte fel, hogy a kardiológia a XX. század közepére önálló diszciplínává vált és ezért szükséges művelői számára olyan intézmény létesítése, melyben lehetőség nyílik a különböző szakterületek (radiológia, hemodinamika, belgyógyászat, gyermekgyógyászat, szívsebészet, anesztézia) együttes művelésére – azonos szemlélet jegyében.

Ezt a közös szemléletet tükrözték a XI. Gottsegen Nap tudományos előadásai is, melyekben felnőtt- és gyermekkardiológusok, non-invazív vizsgálatokban és katéter-intervencionális beavatkozásokban járatos szakemberek, aritmológusok és szívsebészek számoltak be a kardiológia aktuális kérdéseiről és az intézetben elért eredményekről a szerzett és veleszületett billentyűhibáktól a koszorúér-betegség invazív-funkcionális megítéléséig.

A legnagyobb érdeklődést a Szívtranszplantációs Program aktuális kérdéseiről szóló előadásokat kísérte (**Dr. Andréka Péter** a felnőttkori, **Dr. Ablonczy László** a gyermekkori szívtranszplantációról).

Az élet felrúgta a korábban előre megtervezett programot, mert időközben 2007. október 18-án megtörtént az első hazai gyermekszív-transzplantáció, amiről rendkívüli előadás keretében a műtétet vezető gyermekszívsebész, dr. Hartvánszky István professzor számolt be. Az előadást az operációról készült exkluzív diaszorozat illusztrálta.

A résztvevők és a tudósító szerint is ez, a XI. Gottsegen Kardiológiai Nap volt eddig a legsikeresebb; köszönhetően a kiváló szervezésnek (**Dr. Kancz Sándor**, **Hegedűs Szilvia** és a többiek), a jó témaválasztásnak és a felkészült előadóknak, valamint az őszintén érdeklődő, végig kitartó hallgatóságnak.

Dr. T. M.